

DE TRANSITIE NAAR EEN VITAAAL BUITENGEBIED

RUIMTELIJK-ECONOMISCH STUREN OP BREDE WELVAART: HOE DAN!?



NIET HET WAT, MAAR DE HOE STAAT CENTRAAL

De opgaven in het landelijk gebied zijn grotendeels bekend. De kernvraag is **hoe** je als gemeente, onder invloed van rijks- en provinciaal beleid, **lokaal beweging organiseert en richting geeft aan de transitie**. Wat in het buitengebied gebeurt, werkt direct door in de leefbaarheid van dorpen en kleine kernen, en vraagt daarom om meer samenhang in beleid en uitvoering.



WERK NIET VANUIT EEN DICHTGETIMMERD EINDBEELD

De transitie van het buitengebied verloopt niet lineair. Gemeenten hebben daarom meer aan een richtinggevend kompas dan aan een volledig uitgewerkt eindplaatje. Ruimtelijk economisch sturen betreft daarin economie, leefbaarheid, gezondheid, landschap en toekomstbestendigheid in samenhang bekijken. **Hier en nu, als ook elders en later**. Tussentijdse monitoring en evaluatie zijn nodig om onderweg te kunnen leren en bijsturen.



ZONDER ECONOMISCH PERSPECTIEF, GEEN VITAAAL LANDELIJK GEBIED

Niet alles kan nog overal. Ruimtelijk-economisch sturen betekent dus ook kiezen: welke functies passen waar, welke bedrijvigheid wil je mogelijk maken en wat vraagt dat van beleid, ruimte en bestuur? **Als bestaande functies wegvallen, moet er ruimte zijn voor nieuwe verdienmodellen en economische dragers** die passen bij het gebied en bijdragen aan brede welvaart. Dat vraagt bestuurlijk lef en duidelijke prioriteiten.



ZOEK NIET NAAR SECTORAAL MAXIMAAL, MAAR NAAR EEN INTEGRAAL OPTIMUM.

In het buitengebied komen economie, water, bodem, natuur, gezondheid en leefbaarheid samen. Die belangen zijn niet allemaal maximaal te bedienen. De kunst is om binnen de beschikbare speelruimte tot een gedragen en werkbare gebiedsafweging te komen. **Benut de talenten van de plek en durf anders te kijken naar wat wel past**, ook het produceren, be- & verwerken op hetzelfde perceel.



DE JUISTE FUNCTIE OP DE JUISTE PLEK VRAAGT STRATEGIE

De juiste functie op de juiste plek ontstaat niet vanzelf. Soms betekent dat sturen en begrenzen, soms juist verleiden en faciliteren.

Verplaatsingen van bedrijven kunnen daarbij nodig zijn, maar alleen als er ook alternatieven worden geboden.

Nieuwe perspectieven ontstaan alleen als daar ook **passende alternatieven**

en voldoende ontwikkelruimte tegenover staan.



CONTROLE IS GOED MAAR VERTROUWEN IS BETER

Regels, verantwoording en controle blijven nodig, maar een aanpak die vooral leunt op risicomijding en systeemwereld sluit slecht aan op de

leefwereld van ondernemers en bewoners. Juist door ruimte te geven voor maatwerk, experiment en een vrijer inzetbaar deel van middelen, ontstaat initiatief en eigenaarschap.

Niet alles vooraf dichtregelen, maar **vertrouwen geven waar het kan**: dáár ontstaat bedrijvigheid en begint beweging van onderaf.



NIET IEDERE KEER HET WIEL OPNIEUW UITVINDEN

We kunnen in het economisch domein ook leren van andere domeinen en van eerder toegepaste principes. Werk veel meer

gebiedsgericht samen, bijvoorbeeld door het inrichten van een **gebiedscoöperatie**. Of bundel de krachten regionaal in een **ontwikkelbedrijf**, zodat knowhow en capaciteit niet meer de bottleneck zijn. Leer ook van het perspectief van ondernemers, en laat ze **in een vroeg stadium meedenken over initiatieven**.



HET OMGEVINGSPROGRAMMA VERBINDT KOERS EN UITVOERING

Bij nieuwe coalitieakkoorden ontstaat een kans. Wethouders willen vooruit en zoeken richting. Dat is hét moment om ruimtelijk economische keuzes op tafel te leggen en te verankeren. Tegelijk vraagt dit aandacht voor de organisatie. In veel gemeenten is de economische afdeling klein en worden plannen vooral vanuit het ruimtelijk domein gemaakt. Veranker economie daarom stevig in visies, programma's en planvorming.



Benieuwd naar onze verdere gedachten? Neem dan contact op met Jimi van Noort, Joep Janssen of Wouter Hunnekens
[Wijziginder.nl/onze-experts](https://wijziginder.nl/onze-experts)